

PRAKTIKË E SUKSESSHME ENERGIESCOUTS

Paraqitur nga : ITKAM

CIRCULAR
ALBANIA
TOURISM

Co-funded by the
European Union

SEKSIONI 1: INFORMACIONET BAZË

- Titulli i Praktikës më të Mirë: Energiescouts
- Faqja zyrtare e praktikës: <https://www.bsinfo.eu/index.php/zusatzangebote/energiescout>
- Lidhjet në rrjete sociale: [Instagram – bsinfo official](#)
- Vendndodhja: Mynih, Gjermani

SEKSIONI 2: PËRMBLEDHJE E PRAKTIKËS

- Përshkrim i shkurtër i praktikës

Energiescouts është një nismë e organizuar nga shkolla profesionale VET Städtische Berufsschule für Informationstechnik në Mynih (BS Info München). Çdo vit, 1–2 nxënës për klasë caktohen si përgjegjës për kursimin e energjisë, reduktimin e mbetjeve dhe qëndrueshmërinë. Këta nxënës marrin trajnim të posaçëm dhe veprojnë si ambasadorë të qëndrueshmërisë brenda komunitetit të tyre shkollor.

Përmes aktiviteteve praktike si monitorimi i konsumit të energjisë, nisja e masave për parandalimin e mbetjeve dhe drejtimi i fushatave ndërgjegjëse, Energiescouts e bëjnë qëndrueshmërinë një praktikë të dukshme dhe të jetuar në jetën e përditshme të shkollës. Angazhimi i tyre njihet zyrtarisht përmes certifikatave dhe shënimeve në dëftesat shkollore, duke forcuar vlerën e qëndrueshmërisë në arsim. Programi kërkon burime minimale dhe është lehtësisht i përshtatshëm për shkolla të ndryshme profesionale dhe sektorë të ndryshëm, duke e bërë atë një praktikë të shkallëzueshme dhe të riprodhueshme për rritjen e ndërgjegjësimit mjedisor te të rinjtë.

- Periudha e Zbatimit: që nga viti 2014
- Statusi:

☐ I planifikuar ☐ Faza pilot ☐ Plotësisht i zbatuar ☒ Në zhvillim e sipër dhe në evoluim

• Fushat Tematike të Trajtuara:

☐ Nga ferma në tryezë / Sisteme ushqimore të qëndrueshme

☒ Menaxhimi i mbetjeve

☒ Efiçenca e burimeve

☐ Tjetër: _____

• Përshkruani se si kjo praktikë përshtatet me Fushat Tematike të përzgjedhura.

Programi Energiescouts mbështet drejtpërdrejt përdorimin efikas të burimeve duke integruar praktikën e kursimit të energjisë dhe reduktimit të mbetjeve në rutinën e përditshme të shkollës. Duke fuqizuar nxënësit që të bëhen agjentë ndryshimi, iniciativa siguron që qëndrueshmëria të mos mësohet vetëm në teori, por të ushtrohet përmes veprimeve konkrete. Nxënësit mësojnë të masin dhe monitorojnë konsumin e energjisë, të identifikojnë praktikën e panevojshme dhe të projektojnë ndërhyrje të thjeshta por efektive për të reduktuar konsumin. Ky qasje praktike lidhet drejtpërdrejt me ekonominë qarkulluese, pasi nxënësit trajtojnë çështje si ripërdorimi, riciklimi dhe reduktimi i flukseve të mbetjeve.

Programi zhvillon gjithashtu aftësi ndërsektoriale si puna në grup, lidhship dhe zgjidhja e problemeve. Energiescouts udhëheqin projekte si krijimi i "swap lockers" për ripërdorimin e materialeve shkollore, platforma digjitale për ndarjen e burimeve ose fushata ndërgjegjësimi për reduktimin e plastikës njëpërdorimshe. Këto aktivitete e shndërrojnë qëndrueshmërinë në një element kulturor të dukshëm të komunitetit shkollor.

- **Shpjegoni se si ky aktivitet përshtatet brenda sektorit të turizmit.**

Megjithëse BS Info München është një shkollë me profil teknik, kjo praktikë e mirë është shumë e rëndësishme edhe për sektorin e turizmit. Hotelet, restorantet dhe bizneset turistike mund të zbatojnë role të ngjashme “ambasadorësh të gjelbër” mes stafit ose praktikantëve për të monitoruar efikasitetin e energjisë dhe menaxhimin e mbetjeve. Në trajnimin profesional (VET) në fushën e turizmit, një program i tillë lidh njohuritë teknike (menaxhimi i energjisë/burimeve) me aftësitë praktike të udhëheqjes, të cilat janë të aplikueshme direkt në operacionet e mikpritjes

- **Çfarë vlere mësimore ofron kjo praktikë për trajnimin profesional (VET), zhvillimin e kurrikulave ose ndërtimin e kapaciteteve të profesionistëve?**

Praktika ofron aftësi praktike në monitorimin e konsumit të energjisë, identifikimin e masave kursimi dhe menaxhimin e mbetjeve. Këto aftësi zhvillohen përmes punës, listave të kontrollit, pajisjeve të matjes dhe vlerësimit të performancës gjatë moduleve të trajnimit dhe ndryshojnë brenda tyre. Disa aftësi të buta, si lidhshmëria, puna në grup dhe dizajnim i projekteve, forcohen gjithashtu. Energiescouts marrin dhe promovojnë edukimin mbi ekonominë qarkulluese përmes parandalimit të mbetjeve, efikasitetit të burimeve dhe praktikave të qëndrueshme të përditshme. Nxënësit mund të fitojnë mjete konkrete të aplikueshme në VET në turizëm dhe gastronomi për të implementuar qëndrueshmërinë në hotele, restorante dhe objekte turistike

SEKSIONI 3: SFIDAT DHE PËRPUTHSHMËRIA ME PARIMET E EKONOMISË QARKULLUESE

- **Çfarë sfidash ose pengesash u adresuan (bazuar në gjetjet e raportit)?**

- ☒ Menaxhimi dhe eliminimi i mbetjeve
☒ Përdorimi i energjisë/burimeve
☐ Kufizimet infrastrukturore
☐ Sezonaliteti
☒ Mungesa e aftësive dhe kapaciteteve
☒ Ndërgjegjësim i ulët mbi ekonominë qarkulluese
☒ Rezistenca në sjellje
☐ Kufizime financiare ose mungesë fondesh
☐ Të tjera: _____

- **Si u kapërcyen këto sfida?**

Këto sfida përballohen nga nxënësit, të cilëve u jepet përgjegjësi dhe pronësi që në momentin që caktohen në rolin e Energiescouts. Gjithashtu, ata marrin module të strukturuar trajnimi, të cilat sigurojnë transferimin e njohurive. Këto trajtime përfshijnë tema të ndryshme mbi qëndrueshmërinë dhe ndryshojnë në varësi të organizatës që ofron trajnimet, e cila zakonisht është dhoma e tregtisë së qytetit përkatës (IHK). Në Mynih, temat e moduleve përfshijnë gjithçka nga prodhimi deri te konsumimi i energjisë, njohuritë mbi efikasitetin e energjisë dhe burimeve, deri te përdorimi profesional i instrumenteve të matjes. Pjesëmarrësit gjithashtu marrin një prezantim mbi biodiversitetin dhe mënyrën se si mund të implementohet në kompani. Në këtë shkollë, trajnimet promovojnë veprime të thjeshta si mbyllja e dritareve, fikja e dritave, fikja e kompjuterëve etj. Më tej, mbështetja e vazhdueshme nga mësuesit dhe stafi garanton vazhdimësinë, ndërsa certifikatat dhe njohjet rrisin motivimin dhe dukshmërinë.

(<https://www.ihk-akademie-muenchen.de/auszubildende/energie-scout-energieeinsparpotenzial/>)

• **Cilat strategji të ekonomisë qarkulluese adreson kjo praktikë?**

- ☒ Reduktimi / ripërdorimi / riciklimi i mbetjeve
- ☒ Energji e rinovueshme / efienca e energjisë
- ☒ Kursimi i ujit
- ☐ Dizajn qarkullues i produkteve/shërbimeve
- ☐ Sisteme ushqimore të qëndrueshme / zinxhirë ushqimorë të shkurtër
- ☐ Certifikime ekologjike ose standarde të gjelbra
- ☐ Riparimi, restaurimi ose ripërdorimi i infrastrukturës / mobiljeve
- ☐ Përdorimi i mjeteve digjitale për qarkullim ose qëndrueshmëri

• **Përshkruani pse kjo praktikë mund të konsiderohet si një 'praktikë më e mirë' dhe si kontribuon tek një ose më shumë parime të ekonomisë qarkulluese:**

Programi Energiescouts konsiderohet një praktikë më e mirë sepse krijon një kulturë të qëndrueshmërisë në gjithë shkollën me burime minimale. Ai zhvillon kompetenca praktike, angazhon nxënësit në mënyrë aktive dhe prodhon ndikim të matshëm në reduktimin e energjisë dhe mbetjeve. Thjeshtësia dhe përshtatshmëria e tij e bëjnë praktikën të riprodhueshme në sektorë dhe organizata të ndryshme VET.

• **Përshkruani pse kjo praktikë mund të konsiderohet si inovative. Cilat qasje të reja, krijuese ose të pakënaqura sjellin vlerë të shtuar për zhvillimin e turizmit qarkullues?**

Inovacioni i saj qëndron në qasjen e udhëhequr nga nxënësit: në vend të masave të qëndrueshmërisë të vendosura nga lart-poshtë, nxënësit bëhen ambasadorë dhe udhëheqës të ndryshimit. Kjo jo vetëm që forcon ndërgjegjësimin, por gjithashtu i pajis të rinjtë me aftësi profesionale të aplikueshme në punë të gjelbra dhe industri të qëndrueshme.

SEKSIONI 4: BASHKËPUNIMI

• **Përshkruani çdo bashkëpunim që është përfshirë në zhvillimin e kësaj praktike. A ka përfshirë kjo praktikë autoritetet lokale apo grupe të tjera?**

Bashkëpunimi i nisur për këtë projekt siguron një mësim shumënivëlësh: angazhimi institucional nga shkolla dhe pjesëmarrja aktive e nxënësve. Menaxhmenti i shkollës dhe mësuesit ofrojnë trajnim, mbikëqyrje dhe integrim në kurrikulë, ndërsa nxënësit veprojnë si Energiescouts, duke udhëhequr fushata dhe monitoruar përdorimin e energjisë (p.sh., duke mbyllur dritaret, fikur dritat, fikur kompjuterët etj.). Në faza të mëvonshme, mund të përfshihen partnerë të jashtëm si agjenci lokale energjetike ose OJF për të ofruar module trajnimi dhe input të mëtejshëm.

SEKSIONI 5: REZULTATET DHE RIPRODUKTUESHMËRIA

- **Cilat rezultate të matshme ose arritje janë realizuar?**

- Çdo klasë ka 1–2 Energiescouts të trajnuar.
- Reduktim i konsumit të energjisë dhe burimeve brenda shkollës (monitorohet çdo vit).
- Rritje e ndërgjegjësimit dhe ndryshim i sjelljes midis të gjithë nxënësve.
- Krijimi i iniciativave të udhëhequra nga nxënësit, si p.sh. “reuse lockers”, fushata ndërgjegjësimi ose stacione riciklimi.
- Njohja e angazhimit të nxënësve përmes certifikatave zyrtare.

- **Pse kjo praktikë është e rëndësishme për kontekstin e turizmit në Shqipëri?**

Kjo praktikë është e rëndësishme për kontekstin e turizmit në Shqipëri, pasi mund të riprodhohet drejtpërdrejt në shkolla profesionale (mikpritje, gastronomi, fusha teknike). Ajo kërkon gjithashtu vetëm fonde minimale dhe angazhim të mësuesve, duke përgatitur nxënësit me aftësi të gjelbra të aplikueshme në hotele, restorante dhe NVM-të turistike. Për më tepër, mund të përshtatet për trajnimin e stafit në sektorin e turizmit (p.sh., “Ambasadorë të Gjelbër” në hotele për të monitoruar energjinë dhe mbetjet).

- **Cili është potenciali i praktikës për zgjerim të mëtejshëm? Si mund të aplikohet ose përshtatet në destinacione ose biznese të tjera turistike në Shqipëri?**

Për një zgjerim më të gjerë, praktika mund të përfshijë mjete digjitale për monitorim (aplikacione, panele kontrolli) dhe të lidhet me bizneset lokale (restorante/hotele) për praktikë dhe përvojë reale. Ajo mund të shtrihet gjithashtu përtej shkollave, duke përfshirë NVM-të turistike me role të ngjashme ambasadorësh.

- **Çfarë këshille do t’u jepnit të tjerëve që duan të implementojnë një iniciativë të ngjashme?**

Për të implementuar një iniciativë të tillë, filloni me pak, duke caktuar 1–2 ambasadorë për klasë. Më pas, ofroni trajnim të qartë, mbështetje të vazhdueshme dhe njihni dhe shpërbleni angazhimin e nxënësve. Së fundi, inkurajoni iniciativa praktike dhe të dukshme që motivojnë pjesëmarrje më të gjerë.

Partnerët e Projektit

**Dhoma e Tregtisë
& Industrisë Tiranë**
Chamber of Commerce and Industry of Tirana

Financuar nga Bashkimi Evropian. Megjithatë, qëndrimet dhe opinionet e shprehura janë vetëm të autorëve dhe nuk reflektojnë domosdoshmërisht qëndrimet e Bashkimit Evropian ose të Agjencisë Ekzekutive për Edukimin dhe Kulturën Evropiane (EACEA). As Bashkimi Evropian dhe as EACEA nuk mund të mbahen përgjegjës për to.

Project N°101182855

Co-funded by the
European Union

Project N°101182855

Co-funded by the
European Union

